

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnishvu prejemam:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prilicih levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati L. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisarna naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge države	K 30—
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 25—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali samski.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Prvi boji z Italijo.

Vojno stanje je nastopilo v nedeljo o polnoči. — Naše brodogradbenice bombardirajo italijansko obalo, naši hidroplani nad Jakinom in Benetkami. Spopadi na meji. — Nemčija je prerušila diplomatske slike z Italijo.

PRVI SPOPADI Z ITALIJANSKIMI ČETAMI NA TIROLSKI MEJI. — PRI STRASSOLDU SE JE POJAVILA ITALIJANSKA KONJENICA.

Dunaj, 25. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglasa, 25. maja:

Južnozahodno bojišče.

Ko je nastopilo vojno stanje so se pričeli na posameznih točkah tirolske meje manjši boji.

V primorskem obmejnem ozemlju se je pojavila italijanska konjenica pri Strassoldu.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NAŠE VOJNO BRODOGRADBENICE BOMBARDIRAJO ITALIJANSKO VZHOĐNO OBALO. — NAŠI ZRAKOPLOVI NAD ITALIJANSKIMI MESTI.

Dunaj, 24. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglasa:

Naše brodogradbenice v noči, ki je sledila vojni napovedi od 23. na 24. maj pričelo akcijo proti italijanski vzhodni obali med Benetkami in Barletto ter je pri tem uspešno obostreljevalo na številnih krajih vojaško važne objekte. Istočasno so metali naši hidroplani na hangar za zrakoplove v Chiaravalle in na vojaške zgradbe v Jakinu (Ancona) in na arzenal v Benetkah bombe, ki so očividno povzročile škodo in požare.

Poveljništvo brodogradbenice.

VOJNO STANJE Z ITALIJO.

Dunaj, 24. maja. Vojna napoved Italije je bila izročena včeraj v nedeljo, ob pol 4. uri popoldan. Italijanski veleposlanik vojvoda d' Avarna je bil zunanega ministra barona Buriana obvestil, da mu ima izročiti važno sporočilo svoje vlade. Zunanji mini-

ster je pričakoval italijanskega diplomata v svojem kabinetu ter vzel vojno napoved, ki mu jo je vojvoda d' Avarna prečital in na to napisano izročil, na znanje.

Obenem je izjavil, da bo zapustil še isti dan ali pa drugo jutro Dunaj.

Zgodilo se je vse, da se prepreči vsako motenje pri odpotovanju veleposlanika. Istočasno so bili 23. maja izročeni avstro-ogrskemu veleposlaniku v Rimu njegovi dokumenti, nakar se je ta odpeljal.

Poročilo vojne napovedi Italije je prinesla »Wiener Zeitung« ob enem s cesarjevim manifestom v posebni izdaji.

Od polnoči z nedelje na ponedeljek se nahaja naša država v vojnem stanju z Italijo.

KNEZ BÜLOW ZAPUŠČA ITALIJO ZAJEDNO Z AVSTRIJSKIM VELEPOSANIKOM.

Berolin, 23. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Italijanska vlada je danes avstro-ogrski vladi po svojem veleposlaniku vojvodi d' Avarna izjavila, da se nahaja Italija od polnoči v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko. Italijanska vlada je s tem iz tre izvitim napadom na donavsko monarhijo tudi raztrgala brez vzroka in prava zvezo z Nemčijo. Pogodbeno razmerje zvestobe med Avstro-Ogrsko in Nemčijo, ki ga je bratstvo na bojiščih le še trdnjeje skovalo, je ostalo vsled odpadništva tretjega zaveznika in njegovega prehoda v tabor sovražnikov nedotaknjeno.

Nemški veleposlanik knez Bülow je dobil zato naročilo, da naj zapusti Rim zajedno z avstro-ogrskim veleposlanikom baronom Macchiem.

ODPOTOVANJE NEMŠKIH DIPLOMATOV IZ RIMA.

Rim, 24. maja. (Kor. urad.) Včeraj popoldne je zahteval poslaniški svetnik plem. Hindenburg na konsultu potne dokumente za poslanika kneza Bülowa.

Knez Bülow in poslaniško osebje, bavarski poslanik v kvirinalu, kakor tudi pruski in bavarski poslanik v Vatikanu so zvečer zapustili Rim.

Konference italijanskih diplomatov.

Rim, 23. maja. Po prihodu dunajskega veleposlanika vojvode d' Avarna in berlinskega veleposlanika Bolattija se boča vršile v Rimu diplomatske konference. Sončno je pozval v ta namen pariškega veleposlanika Tittonia in londonskega veleposlanika Imperialija. Tittoni je že prispel.

Zadnje demonstracije proti vojni v Italiji.

Rim, 22. maja. (Kor. urad.) »Avanti« primaša zaradi cenzure skoro gotovo zadnji seznam 81 krajev v Italiji, kjer so se v zadnjih dneh vršile še javne demonstracije proti vojni. Isti list poroča iz Benetk, da trpi mesto občutno škodo vsled odpotovanja ugledne avstro-ogrške in nemške kolonije in razentega težko izgubo, ker se selijo številne meščanske in aristokratske rodbine. Mesto postaja vedno žalostnejše, kajti tudi gostilne, trgovine in industrije so prisiljene, da zapro. Še pred vojnim izbruhom vlada že globoko hrepenenje, da bi bila nesreča kmalu končana.

V italijanski zbornici ni bilo navdušenja.

Rim, 22. maja. (Kor. urad.) V predvčerajšnji zbornični seji je manjkalo skoro 90 poslancev, med temi

Giollitti, ki neprenehoma dobiva v svojem pijemonteškem rojstvenem kraju Cavour, kamor se je umaknil, grozilna pisma. V Rimu razširjajo proti Giollittiju sramotilne spise, v katerih se zasramuje kot nasprotnik italijansko-nacionalnih aspiracij in kot agent Avstrije in Nemcev. Tudi mnogo drugih poslancev ni menda vsled groženj prišlo v zbornico. O pravem navdušenju v zbornici ni bilo govora, v senatu pa še manj, čeprav se je angleški poslanik ki so ga podpirali Gabriele D' Annunzio in nekateri francoski poročevalci, zelo trudil, vzbuditi navdušenje v kuloarjih in v zbornici. Tudi v mestu je bilo razpoloženje bolj poparjeno. Za danes so nameravali prirediti patriotično manifestacijo pred kvirinalom. Socialisti stroge smeri vstrajajo v opoziciji proti vojni. Socialistični poslanec Caballari demantira vest, da je vstopil v armado. Pravi, da je zvest vojska socialistične stranke in se ne udeležuje vojne.

Pepino Garibaldi.

Pepino Garibaldi, vodja italijanskih prostovoljcev v Argonih, je ponovil, pri čemer so ga podpirali nekateri poslanci, svojo prošnjo, ki je dozdaj niso ugodile vojaške oblasti, da sme zbirati in voditi prostovoljne čete.

Val proti jugu.

Zopet, kakor začetkom vojne, se selijo skozi Švico Italijani iz Nemčije in Avstrije. To pot je zlasti veliko število delavcev, ki so bili ali vpoklicani ali pa se boje interniranja. Italijani, ki si iščejo v tujini kruh, spadajo med najrevnejše sloje. Sedaj je tudi nje zadela strašna usoda svetovne vojne. Dasiravno so podaniki sovražne države, vendar jim kot ljudem ne moremo odreči sočutja, saj zapuščajo večina naše in nemške dežele le nerada, le pod pritiskom, ki sega preko mej. To sočutje, ki nam zabranjuje vsak brutalni nastop proti tem nesrečnikom, nas blagodejno razloča od Italijanov, o katerih so zadnje dni naši in nemški listi polni poročil o nasilstvih. Veliki val nesrečnikov gre proti jugu in sledil mu bo železen val naših vrlih sinov.

POMEN NASTOPA ITALIJE ZA NADALJNI POTEK VOJNE.

Berolin, 23. maja. (Kor. urad.) V »Lokalanzeigerju« razpravlja general Blume, kako bo vplivala Italija

na nadaljni potek vojne. Blume podarja: Niti eden sovražni vojak se ne nahaja na nemških tleh, v Galiciji ženejo avstrijske in nemške armade globoko omajano rusko vojno silo pred seboj. Še enkrat se bodo, kakor se zdi, poskusili Rusi ustaviti. Ako tudi takrat podležejo, kakor je trdno upati, potem je sila in sicer ne le vojaška sila ruske države za dobo vojne definitivno strta.

Glede Italije pravi general Blume: Nismo si mogli niti misliti, da bi podlegla država Italija skušnjavi in se pridružila le iz želje po dobičku našim sovražnikom, ona Italija, ki je bila 30 let zaveznica Nemčije in Avstrije in ki je iz tega zavezništva imela le koristi, ne da bi morala kdaj tudi kaj žrtvovati. »Dobro torej, boriti se moramo sedaj še proti eni veliki, kajti sovražnik Avstrije je tudi naš sovražnik. Nemški narod nikakor ne gleda malodušno v bodočnost, temveč se bo pod vodstvom svojega tako junaškega, kakor miroljubnega cesarja znova in še bolj razcvetel.

Ruski poraz in Italija.

Iz Curiha poročajo: »Standard« preiskava, kaj je bolj pomembno: Poraz Rusov v Galiciji ali vstop Italije v vojno. List pravi: Če so avstro-ogrski in nemški poročila resnična, gre za dogodke, katerih pomen je skoraj enako velik.

OBSODBA ITALIJANSKE POLITIKE V NEMČIJI.

Berolin, 23. maja. (Kor. urad.) Vse časopise se v svojem tedenskem pregledu zopet peča z verolomstvom Italije, kakršnega še ni bilo v zgodovini. Pri tem časopise znova naglašajo, kako je šla Avstro-Ogrska v svojih koncesijah do skrajnosti. Časopise je trdno prepričano, da bo Italija dobila zaslužno plačilo s svojo izsiljevalno politiko. V »Deutsche Tageszeitung« piše grof Reventlov, da je dala trozveza Italiji koncesije na balkanskem polotoku ne samo na škodo srbskih nad v bodočnost, marveč skoro gotovo tudi na škodo srbske življenske zmožnosti.

Sodba nevtralnega inozemstva o politiki Italije.

Kopenhagen, 23. maja. (Kor. u.) »Politiken« priobčuje članek o politiki Italije ter pravi: To kar se je

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisatelj Pierre de Coulevain. (Dolje.) XXI.

Tisti, ki najbolj trdno verujejo v pristo voljo, ne morejo tajiti, da more jeza, ljubezen ali ljubosumnost uničiti to, kar imenujemo razum in voljo in nas privesti do dejani, ki postanejo za nas usodna in ne vplivajo samo na našo, ampak tudi na bodočnost drugih.

Jacquesov poljub je zadel vojvodinjo zaeno v srcu in dušo. Kriknila je, izdala se je pod nepremagljivo silo in kakor hitro se je zopet zavedla, se je vpraševala: »Kako sem mogla?« Še več ur se ji je telo neravno treslo, kakor po blaznem napadu. Vse posledice njenega blaznega dejanja so ji stopile pred oči in napolnile njeno dušo z grozo. »Annie bode morda zahtevala, da se zakon loči... Ločitev! Ta misel je nikakor ni veselila... Preveč dobro je poznala moške, da ne bi vedela, da tudi najbolj ljubljena žena zavzema v njihovem življenju le postransko

mesto. Markiju d' Anguilhon je bilo na njegovem razkošnem življenju, na oblasti, združenem z njegovim ogromnim premoženjem, na njegovi družabni poziciji in ugledu. Nikdar ji ne odpusti sramote, v katero ga je pripravila, škandala, v katerega središču bo stalo njegovo ime, porušitve njegove rodbinske sreče... Spomnila se je besed, katere je vlekla na uho. Bolje kakor kdaj prej, je umela, da v Jacquesovem življenju ne pomeni več kakor vsaka druga ljubica. Čutila je, da ima Annie nad njim več oblasti kakor ona... V duhu je videla prizor, ki se je odigral pred njenimi očmi. Zopet je gledala otroka, ki je kakor živa vez tiščal skupaj obraz očeta in matere. V obličinu te človeške trojice je čutila vso svojo brezpomembnost in od zavirljivosti ji je znova krvavelo srce... Nato si je predstavljala bolest svojega strica, žalost in prestrašenost svojih prijateljev, de Keraudieujev in še posebno Ludovika de Challans in kakor da čuti, kako jo zaničujejo, silna rdečica ji je zalila obraz... Svetu in javnemu mnenju bi mogla kljubovati... Toda njim? Misel na samomor jo je potolažila. Poišče si sredstvo, ki jo brani vseh teh strahot; na srečo je bilo dovolj poguma, da se smrti ne boji... Poskušala si je predstavljati sestanek

Jacquesa z njegovo ženo. Prav ko je že prišla do zaključka, da ji moči ne dopuščajo čakati izida od drugega dne, ji je strežaj prinesel markijevo pismo. Raztrgala je ovoj in močno utripajočega srca čitala naslednje besede: »Vse je tako dobro, kakor le more biti, bolje, kakor sva mogla upati. Na svidenje jutri.«

Vojvodinji se je odvalil kamen od srca. Še večkrat je prebrala ta dva stavka... Torej se ne ločita? Nič škandala? Kako je Jacques pomiril Annie — to tako nepopustljivo Annie, ki se je tako pogosto obračala proti ženam, ki odpustajo!... Ali sta se sprijaznila?... Čudno, ugibal je, da-li pojdeti v hotel des Ambassadeurs. Ta misel se ji je vrnila v izmučene možgane. Preglasila je vse njene druge skrbi, jo zasledovala in mučila. Kmalu je pod čelom začutila bolečine, prihajajoče od te fiksne ideje. Bala se je, da ne bode mogla zaspati. Pozabiti, usnavati se je morala, za vsako ceno... Nikdo drugi ji ni mogel pomagati, kakor doktor Moreau, zato ga je dala nujno poklicati.

Na prvi pogled je zdravnik uganil, da je nastopila pričakovana katarstrofa.

— Dve uri spanja mi morate preskrbeti, je izjavila kratko Kristijana.

— Ne več?

— Nekaj let, če morete. Doktor Moreau je prijel vojvodinjo za roko. Iz tresočih živcev in nerednega utripajočega žile je posnel vso silo udarca, ki je zadel. Njegove oči so izražale nežno pomilovanje, sočutje, ki je gospe de Blanzac seglo do srca in jo na mestu pomirilo. Dve veliki solzi ste se utrnili po licu.

— Jokajte, jokajte, draga moja, je del doktor ves ginjen. Ni je stvari, ki bi vas mogla bolje utešiti. Iz diskrecije vam ne stavim nikakih vprašanj... vendar, če potrebujete zanesljivega prijatelja...

— Da, treba mi je prijatelja... Prijatelja vaše vrste, ki ume človeško bitje, pozna njega dušo in telo. Poslani ste k meni od Previdnosti, da mi pomagate v tej krizi. Morda vas je prav radi tega zanesla v krog mojega življenja.

— Gotovo! V čast si štejem, da je izbrala mene... Že davno sem vse to slutil. Ko sem vas videl nastopiti nevarno in trnjevo pot strasti, sem se vam nehoti približal, da vam morem prinesiti pomoči.

— Prav, prišel je dan, je dela vojvodinjo, polna žalosti, a težko, da me rešite.

— Kaj na tem! Samo da vas rešim! Pojasnite mi položaj, brez stra-

hu, brez nepotrebnega sramu. Vsaj veste, da umevam vse.

Kristijana, kakor pod magnetično silo prešinjena od dobrotljivosti in moralne sile tega, v resnici duševno vzvišenega moža, mu je z redko odkritosrčnostjo povedala vse. In doktor, sključen takorekoč nad to odprto žensko dušo, je z živim zanimanjem sledil razvoju strasti, ki ji je opustošila dušo. Z začudenjem in občudovanjem je pazil na ta nebroj različnih občutkov. Ko mu je gospe de Blanzac pripovedovala o svojem blaznem činu, je od razburjenja pobledel.

— Vi ste to res storili? je del in si skušal predstavljati strahoviti prizor.

— Da... In še so ljudje, ki taji možnost zločina iz same ljubezni!

— Ljudje, ki človeškega ustroja ne poznajo. Tisti, ki ga poznajo, se čudijo, da se taki zločini ne ponavljajo česče.

Če se zgode, tedaj Bog tako hoče, namen pa nam je neznan. Vi ste ena tistih žen, ki ni bila ustvarjena za moža, ampak da zapoveduje in vrši velika dela.

— Motite se, mislim, da bi bila popolnoma srečna in zadovoljna, da imam moža, katerega ljubim, in otroke.

zgodilo zadnje dni, so nujna posledica italijanske politike od izbruha vojne sem. Italija se je s svojo politiko sama izolirala. Tudi če bi bila Avstrija vsem njenim zahtevam ustregla, bi bila morala Italija, da se izogne sporazumu, svoje zahteve le še zvišati. Italije se je polastil sedaj krvavi demon svetovne vojne. Napoved vojne je le še prazna formalnost.

ŠE IZ ITALIJANSKE ZELENE KNJIGE.

Wolffov urad poroča iz Rima, dne 21. maja: Zelena knjiga, ki je bila včeraj izročena članom poslanske zbornice in senatu, vsebuje na 66 straneh 72 dokumentov, ki obsegajo dobo od 9. decembra 1914 do 14. maja 1915. »Giornale d'Italia« deli v svojem komentarju to zbirko v tri oddelke. Prvi oddelek obsega dobo od juristične formulacije italijanskih zahtev na temelju člena trozvezne pogodbe do principijelnega sprejema juristične strani tega vprašanja s strani Avstro-Ogrske to je od 9. decembra do 9. marca. Drugi oddelek obravnava avstrijske predloge in italijanske protipredloge v dobi od 27. marca do 8. aprila. Zadnji oddelek ki se peča z dobo od 2. aprila do 4. maja, govori o pasivnem odporu Avstro-Ogrske, ki je onemogočila sporazum in povzročila odpoved trozvezne pogodbe.

Ta zbirka dokumentov ima glasom komentarja Wolffovega biroja očividno namen, vzbuditi med italijanskim narodom mnenje, da je bila odpoved trozvezne pogodbe s strani Italije utemeljena tudi po formalni strani zato, ker je vdrla Avstro-Ogrska v Srbijo, ne da bi bila poprej ponudila Italiji kompenzacije, o katerih govori člen 7. trozvezne pogodbe. Pri teh razmerah se je morala Italija pripraviti na vsak slučaj, obenem pa si poiskati zaščite pri državah tri-

pleentente. To svoje stališče vtemeljuje Italija tudi s tem, da so se baje vršila med Avstro-Ogrsko in Rusijo pogajanja radi separatnega mira, o čemer poročate v zeleni knjigi priobčeni brzojavki italijanskega poslanika v Petrogradu, oziroma v Berlinu. Prvi je poročal iz baje povsem zanesljivega vira, da sondira Avstro-Ogrska v Petrogradu radi sklenitve separatnega mira z Rusijo. Istočasno je poročal italijan, poslanik v Berlinu, da so vesti o nameravanem separatnem miru med Avstrijo in Rusijo razširjene tudi v Berlinu. Podobne vesti so prihajale istočasno tudi iz Sofije in Niša. Namen zelene knjige je potemtakem dokazati, da je kriva preloma Avstro-Ogrska in naslikati italijanski javnosti obenem, da je bilo z ozirom na nevarnost sporazuma med Avstrijo in Rusijo, vsled česar bi postala avstrijska armada proti Italiji prosta, nujno potrebno, da poišče Italija novo orijentacijo svoje politike na ta način, da se pridruži državam trojnega sporazuma.

ROMUNSKA IN BOLGARSKA.

Iz Bukarešte poročajo: Vmešavanje Italije v svetovno vojno bo napravilo vtisk samo v onih romunskih krogih, ki so itak navajeni izrabljati vsak uspeh in vsako ojačenje tripleentente brez meje in premisleka za namene svoje politike.

Vojni nastop Italije bi za sedaj na prav noben način ne vplival na stališče bolgarske vlade; samo slabotni duhovi, je izjavil finančni minister Tončev, bi se mogli prisiliti od akcije Italije h katerim koli sklepom. Za Bolgarsko bi se po njegovem mnenju položaj vsled udeležbe Italije na vojni proti centralnim državam v nobenem pogledu ne izpremenil.

Tjetjuši pri Kazanu, kjer jih bodo vtaknili v mestno vojašnico.

Kolera v Varšavi.

Iz Krakova poročajo: Po poročilih listov vlada v ruskih garnizijah okrog Varšave kolera. V enem samem dnevu se je konstatiralo v enem vojaškem taborišču nad 700 slučajev kolere.

Arhangelsk.

Deutsche Tageszeitung poroča iz Novega Jorka, da se je odprla nova paroplovna proga v Arhangelsk. Prvi parnik naj bi se odpeljal 20. maja, nadaljnji 20. junija in 20. julija. Nova proga je določena izključno za transport vojnega materiala.

Iz Galicije.

Iz Krakova poročajo: »Nowa Reforma« poroča iz Tarnova: Pri obisku najvišjega armadnega poveljnika nadvojvode Friderika v mestu je ta razdelil 15.000 kron med rodbe od topovskih krogel ubitih in težko poškodovanih. V Tarnovu vlada zopet navadno življenje; poročila o nalezljivih boleznih niso resnična. — Poročila iz Lvova pravijo, da je bila deputacija lvovskih krogov, ki je bila odposlana v Petrograd, da preskrbi oživitve trgovskega prometa med Lvovom in Petrogradom, aretirana, ker njene listine niso bile v redu. Še le napornemu posredovanju centralne zveze ruskih industrijcev se je posrečilo doseči osvoboditev lvovskih gostov.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Ob Hartmannswellerkopfu.

»Berner Bund« in »Neue Züricher Zeitung« opisujeta obisk na Hartmannswellerkopfu v Vogezih. Lista konstatirata, da so Nemci kljub drugačnim francoskim poročilom zasedli vrh Hartmannswellerkopfa, in pravita, da so bili Francozi 25. aprila vsled strašnega artiljerijskega ognja Nemcev moralno uničeni in skoraj brezumni.

Angleško poročilo.

London, 23. maja. (Kor. urad.) Feldmaršal French poroča, da so se vršili hudi artiljerijski in infanterijski boji 21. maja zvečer severovzhodno od Festuberta. Angleži so imeli nadaljne uspehe južno od La Quinque.

Angleži streljajo na nemško sanitetno moštvo.

Ob fronti pri Ypresu so Angleži zopet prekršili mednarodno pravo. Pri St. Julien se je našel angleški sanitetni avtomobil, čigar moštvo je pobil naš artiljerijski ogenj. Kljub temu, da je imel tako avtomobil kakor tudi priklopni voz znamenje Rdečega križa, je bila v priklopnem vozu postavljena strojna puška. Neki zamorec, ki je bil pri strojni puški, je bil tudi ubit. Voz, ki je imel številko d 2 no 9089, se nahaja sedaj s priklopnim vozom in s strojno puško v nemški posesti in je bil na mestu, kjer je bil najden, fotografiran. Vsi nemški zdravniki in sanitetno moštvo se pritožujejo, da je v zadnjem času znak Rdečega križa za Angleže poseben cilj, tako da zdravniki in sanitetno moštvo ne nosijo več pred angleškimi pozicijami tega znaka, da ne privabijo sovražnega ognja nase.

Protiv lordu Kitchenerju.

London, 21. maja. (Kor. urad.) »North Cliffe Press« koncentrirala svoje napade na lorda Kitchenerja. »Daily Mail« se obrača proti temu, da naj bi dobil Kitchener vrhovno vodstvo čez angleško armado v svoje roke in piše: Njegovi uspehi kot vodja v burški vojni niso bili ravno sijajni. Lord Kitchenerjeva izkušnja nikakor ne daje upanja, da ima zmožnost voditi evropsko vojno. Mi smemo le upati, da bo ljudstvu ohranjen trenutek, da bo lord Kitchener posegel v pravo vodstvo te gigantične vojne. Če pa bi klub temu v našo nesrečo odšel Kitchener v Francijo, da bi tamkaj vodil operacije, potem bi pač dobili jako drago lekcijo o razločku vojne v Afriki in Evropi.

Pomanjkanje municije na Angleškem.

»Times« sklepajo iz Kitchenerjevega govora v zbornici lordov, da primanjkuje Angliji krogel z močnim razstrelivom za topove. Pri bojih za vrh Aubers se je to baje posebno občutno pokazalo.

Angleška vlada je baje sklenila ustanoviti v Leedsu novo municijsko tovarno, ki bo izdelovala tudi druge vojne potrebščine. Tovarna bo imela pet različnih tehničnih oddelkov.

Francoski dodatni krediti za 1914.

London, 22. maja. (Kor. urad.) »Republicain« poroča iz Pariza: Zbornica je dovolila brez debate od vlade za leto 1914. zahtevane dodatne kredite v znesku 467.801.020 frankov v vojne svrhe, od teh 200 milijonov za artiljerijski material in 252 milijonov 987 tisoč frankov za opremo v vojaških taboriščih, nadalje 21.530.000 frankov za mornarico in 8.531.930 frankov za vojaško zasedenje Maroka. Zbornica je odobrila tudi zakonsko predlogo o uvozu 120.000 ton zmrzlega mesa na leto za dobo petih let za preživljanje armade, končno je odobrila zakonsko predlogo za dovolitev kredita v znesku 150 milijonov frankov, da kupi vlada za civilno prebivalstvo zadostno množino žita.

Tripletenta in denar.

Iz Bruslja poročajo: Na Francoskem računajo s potrebo prisilnega posojila, če bi trajala vojna še do zime. Finančni položaj Francoske, ki izključuje vsako podpiranje Rusije, bo prisilil v kratkem tudi Rusijo, da se zateče k prisilnim posojilom. V Parizu računajo ruske vojne izdatke do 1. aprila na 5500 milijonov rubljev.

Rekonstrukcija angleškega kabineta.

London, 23. maja. (Kor. urad.) Poročilo Reuterjevega urada. Kralj in kraljica, ki sta nameravala prebiti binokstne praznike na deželi, sta ostala zaradi političnega položaja v Londonu. — V najkrajšem času bo Asquith predložil kralju svoje predloge glede novega kabineta. Morda se je to zgodilo že 22. maja zjutraj, ko je bil Asquith po konferenci z voditelji opozicije sprejet od kralja v avdijenci.

Delavsko gibanje na Angleškem.

V Londonu stavka 3000 delavcev cestne železnice. Kakih 12.000 delavcev ni moglo zaradi pomanjkanja zvez dospeti do svojih delavnic. V Straffordshiru stavka 2000 rudarjev.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Kristianija, 22. maja. (Kor. ur.) Lastniki norveškega parnika »Marivopa«, ki je poškodovan priplul v Kirkwall, so dobili od kapitana parnika dve brzojavki, ki ju je 21. maja brezlično poslal čez Cullercoates. V teh brzojavkah pravi, da je parnik v četrtak zavezil na mmo ter se na dveh mestih poškodoval. Lastniki pa menijo, da je bil parnik torpediran, kakor tudi podobna ladja Bebridge. Nesreča se je pripetila pri Doggerski sipini. Parnik je imel posadke 38 moži in je vozil devet ton olja.

Boj za Carigrad.

TEŽAK PORAZ ZAVEZNIKOV V DARDANELAH.

Carigrad, 23. maja. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: Na dardanelski fronti je včeraj napadel sovražnik z vsemi svojimi močmi pod varstvom svojih baterij in svojega brodovja. Navzlic velikemu ojačenju, ki ga je bil dobil sovražnik, so naši vojaki s protinapadi popolnoma odbili napad sovražnikov, ki se je le z največjim trudom vzdržal na obali. Sovražnik je pustil več nego 2000 mrtvih na bojišču. Vpileni smo eno strojno puško. Med bojem je padel v morje en sovražen zrakoplov, ki smo ga z našim ognjem poškodovali. Boj je trajal devet ur. Imeli smo le 420 ranjenih in 43 mrtvih.

Naše obrežne baterije ob Dardanelah so povzročile sovražnim baterijam ob Seddih-Bahru, ki so se udeležile boja, veliko škodo. Ena izmed naših anatolijskih baterij je štirikrat zadela oklopno tipa »Majestic«, tako da je morala odpluti od izhoda v morsko ožino. Oklopna tipa »Vengeance« ki jo je nadomestila, je bila zadeta od dveh strelcev. Šest moži pri teh baterijah je bilo ranjenih.

V sektorju Ari-Burnu ni bilo včeraj nobene izpremembe.

Topničarka »Peluki Deria«, ki je že 25 let v službi, je bila danes zjutraj potopljena od sovražnega podmorskega čolna. Do zadnjega hipa je obstreljevala podmorski čoln. O usodi podmorskega čolna ni nič znanega. Posadka topničarke je rešena razen dveh moži, ki sta bila usmrčena.

Na ostalih bojiščih ni nič važnega.

Carigrad, 22. maja. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Telegraphique Milli«: Glavni stan razglašata le komunikacije: Včeraj se ni izvršila ob dardanelski fronti razen malih bojev infanterije in artiljerije nobena druga akcija. Dve angleški oklopni križarki sta obstreljevali naše infanterijske pozicije od evropski in azijski obali. Ena teh oklopnik ki je bila zadeta od dveh granat naših obrežnih baterij, se je umaknila najprvo v zaliv Morto, pozneje se je pa popolnoma umaknila iz Dardanel. Od drugih front ni ničesar novega poročati.

Carigrad, 22. maja. (Kor. urad.) Po sigurnih informacijah se je cenilo

število izkrcanih angleško-francoskih čet v začetku na 60.000 mož, pozneje pa je to število s pomočjo novih transportov naraslo na 90.000, ki pa se je po izgubah na mrtvih, ranjenih, vjetih in bolnih znižalo na komaj 40.000 mož, ki so še vedno koncentrirani v odsekih pri Seddih-Bahru in Ari Burnuju.

Cesarska naredba o vojaški oblasti.

Uradna »Wiener Zeitung« prijavlja cesarsko naredbo z dne 23. maja 1915. glede prenosa pravic politične uprave, ter se glasi:

Na podlagi § 14. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. drž. zak. št. 141. določam: Najvišjemu zapovedniku za vojne operacije proti Italiji določenih delov oborožene sile je dano dovoljenje, da sme v pokneženih grofijah Goriški in Gradiščanski, v vojvodinah Solnograški, Stajerski, Koroški in Kranjski, v pokneženih grofijah Istri in v mestu Trstu z njegovim ozemljem vred, v varstvo vojaških interesov v območju politične uprave, v okviru političnega deložnega pristojnega delokroga, izdati naredbe in dajati povelja in tiste, ki so jih dolžni storiti, k temu prisiliti. Če najvišji zapovednik to pravico porabi, mora zaukazane odredbe takoj naznaniti političnemu dež. načelniku. Politični deželni šefi, njih podrejene politične in policijske oblasti kakor občinski predstojniki so dolžni, take naredbe in ukaze najvišjega zapovednika točno izpolnjevati in se po njih ravnavati. Cesarska naredba stoji v veljavo na dan razglasitve. Z izvedbo je poverjeno skupno ministrstvo.

Dunaj, 23. maja 1915.

Franc Jožef I. r.

Stürgkh I. r., Hohenburger I. r., Forster I. r., Trnka I. r., Zenker I. r., Heindol I. r., Husarek I. r., Schuster I. r., Engell I. r.

Podaljšanje črnovojne dolžnosti in črnovojno pregledovanje.

Po črnovojni noveli z dne 1. maja 1915 se podaljša črnovojna dolžnost od 18. do 50. leta. S 1. majem so potemtakem stopili v črnovojno dolžnost rojstni letniki 1897. in 1895. do 1872. in sicer vsi oni, ki so bili vojaki in oni, ki niso bili vojaki, pa so bili dosedaj do 42. leta podvrženi črnovojni dolžnosti. Vsi ti črnovojniki pridejo k črnovojnomu pregledovanju, ki se vrši za mesto Ljubljano od 2. junija do 6. junija t. l. V tej dobi pridejo k pregledovanju tudi črnovojniki rojstnih letnikov 1878—1890, 1892, 1893, 1894, ne pa v dobi od 12. do 15. junija, kakor je bilo razglašeno. Razvrstitve se pozneje objavi. Zglasitve za letnike 1897, 1895 do 1872 ni, pač pa je v interesu posameznikov, da se do 1. junija zgleda v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu.

Črnovojniki z zastarelimi namembnicami morajo takoj k svojim četam.

Ker so se prigodili slučaj, da nekateri črnovojniki vsled tega niso odšli v vojaško službovanje, ker imajo namembnice z opazko: »Čakati na vpoklicanje v kraju bivališča« (»Einberufung im Domizile abwarten«), se dotični opozarjajo, da se te namembnice kot zastarele niso odzvele in da morajo brez odloga takoj odriniti v vojaško službovanje k svojim četam.

Dnevne vesti.

— Tržaški občinski svet. »Wiener Zeitung« javlja, da je občinski svet tržaški razpuščen in da je s posebno cesarsko naredbo pooblaščen tržaški namestnik, da oskrbuje občinske zadeve.

— Obč. svet v Gorici. Tržaško namestništvo je razpustilo obč. svet v Gorici in oskrbovanje občinskih poslov izročilo namestniškemu tajniku Ernestu Conte Dandini de Sylva.

— Napoved vojne in Trst. Vest, da je Italija napovedala vojno, se je po Trstu raznesla v nedeljo popoldne. Po trgih in ulicah so se zbrale velike množice, ki so živahno razpravljale o tem dogodku. Posebna izdaja uradnega lista je prinesla vest o napovedi vojne in obenem razglas, da je obč. svet razpuščen in za oskrbovanje občinskih poslov imenovan cesarski komisar. To se je razglasilo tudi z uradnimi lepaki. Kmalu na to se je nabrala velika množica, ki je imela namen, demonstrirati pred italijanskim generalnim konzulatom

Uradna poročila z ostalih bojišč.

ZAVRNJENI ANGLEŠKI IN FRANCOŠKI NAPADI — POLOŽAJ NA SEVERU NEIZPREMENJEN.

Berolin, 24. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 24. maja.

Zapadno bojišče.

Odbili smo več angleških nočnih sunkov med Neuve Chapelle in Givenchyjem ter francoske napade na severnem pobočju višine Loretto pri Ablainu in severno in južno od Neuville s težkimi izgubami za sovražnika, ki je izgubil poleg tega 150 vjetnikov. Med Maso in Mozelo trajajo artiljerijski boji. V gozdu Le Prêtre so imeli Francozi pri obnovljenem brezuspešnem napadu izgube.

SEVERNO BOJIŠČE.

RUSI PRIZNAVAJO SVOJ PORAZ V KARPATIH IN V ZAPADNI GALICIJI.

Petrograd, 22. maja. (Kor. ur.) »Russkoje Slovo« konstatira, da je bila izpraznitve prelazov v Karpatih in umikanje Rusov s črte ob Dunajcu k Sanu, ki ga utemeljuje generalno-štabno poročilo s pregrupačijo, brez dvoma jako resen uspeh sovražnika, ki je Rusom odrezal najkrajšo pot na Ogrsko in pot od vzhoda proti Krakovu. Te pokrajine so za zaveznike najobčutljivejše na celem bojišču. Čeprav je armadno vodstvo vedelo o koncentraciji velike množine čet v Zapadni Galiciji, vendar poizvedovalna služba s sredstvi, ki so bila na razpolago, ni bila zadostno močna. Razentega se je pokazala velikanška premoč sovražne težke artiljerije. List upa, da se bo črta ob Sanu držala in da bo služil Przemysl kot oporišče.

BOJI V BUKOVINI.

Iz Bukarešte poročajo listu »Neues Pester Journal«: Nekemu romunskemu listu poročajo iz Burdujenija: Na črti Črnovice napadajo če Ruse so avstro-ogrsko čete vrgle čez Prut do Mahale nazaj. Na črti Črnovice-Sadagora je prišlo do ljutih bojev, ki so se končali s porazom Rusov. Bojišče je bilo na ploskvi 10 štirjaških kilometrov posuto z mrtvimi Rusi.

Naše in sovražnikove izgube.

Berolin, 23. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Iz velikega glavnega stana nam pišejo: V inozemstvu pretiravajo pogosto na naravnost brezmiseln način naše izgube v Ypresu, pri Arrasu in v Galiciji. Imenujejo se številke izgub, ki bistveno presegajo število moštva, ki je na teh mestih na razpolago, v nekem slučaju celo za še enkrat toliko. Vsem tem lažljivim poročilom nasproti, katerih vzrok je dovolj pro-

zoren in o katerih ni vredno razpravljati, se mora odvrniti, da dajejo naši sezname izgub, ki se z vodijo natančnostjo in vestnostjo, ljudstvu popoln vpogled. Naši sovražniki pa svojem lastnemu ljudstvu skrivajo svoje izgube. Bojazen pred resnico je prevelika. V Rusiji na primer se razširja vest, da znašajo vse ruske izgube samo okroglo 500.000 mož. V resnici se nahaja v seznamu ruskih vjetnikov v Nemčiji 5261 častnikov in 530.000 mož, v Avstro-Ogrski 1900 častnikov in 310.000 mož, skupno torej 7161 častnikov in 890.000 mož. K temu pride še najmanj 140.000 mož iz sedanjih bojev, ki od občin še niso bili prevzeti, tako da je število vjetnikov že preseglo en milijon.

Przemysl.

»Wiedenski Kurjer Polski« poroča preko Stockholma iz Petrograda: Nerazumljivo je dejstvo, da se sedaj dela ob Nevi načrt o mejah nove gubernije Przemysl. Ta gubernija se bo razdelila v dvanajst okrajev. Razen gubernatorja so že skoraj vsi uradniki za to gubernijo imenovani.

Vjetniki iz Przemysla.

Moskovski listi prinašajo poročila iz gubernijskega mesta Kazan v uralskem okraju, da so dospeli tjakaj vjeti častniki iz trdnjave Przemysl in da so prirejali tamkaj tem junakom ovacije. Poročevalec z ogorčenjem konstatira, da je vladalo na cestah Kazana prijazno razpoloženje napram vjetnikom in da so dame iz visokih krogov obmetavale častnike s cveticami. Iz istega vzroka pridiguje list »Kazanski Telegraf« svojim rojakom: »Gotovo se niste slišali o nečlovečnostih, ki so se dogodile v Belgiji in Franciji« itd. Da dogodek se je sicer razvedel po celi Rusiji, kajti po kazenskih poročilih petrogradskega lista »Birževija Vedomosti« je poveljujoči general odredil, da se internirajo vjetniki v

proti Italiji. Prihitele policija je ta namen preprečila, na kar je šla množica v dolgem sprevodu na veliki trg, kjer je pred namestništvom priredila burne patriotske manifestacije. Namestnik baron Fries - Skene je stopil na balkon in je zaklical trikrat slava Njegovemu veličanstvu cesarju Jožefu. Množica je ta klic navdušeno ponavljala. Na državnih poslopih so visele zastave. Tudi v večernih urah je vladalo živahno življenje. Mize pred kavarnami so bile vse zasedene in govorilo se je izključno o dogodku današnjega dne. Patriotske manifestacije so se ponavljale v raznih delih mesta in postajale čedalje živahnejše.

— **Patriotske manifestacije na Dunaju.** Že v minolih dneh, ko se je razvedelo, da bivši zaveznik Italija ogroža Avstrijo, so se primerile patriotske manifestacije, ki so v nedeljo zvečer dosegle višek. Ko se je proti 9. uri zvečer izvedelo, da je Italija napovedala vojno in so izšle posebne izjave s cesarjem oklicem na narode, so se po celem mestu nabrle skupine, ki so prepevale patriotske pesmi in kličo »slava« cesarju, monarhiji, zavezniku, armadi in mornarici šli pred vojno ministrstvo, kjer so se ob spomenikih junakov zgodile manifestacije navdušenja. Kjer je prebivalstvo videlo oficirje in vojake, jih je burno pozdravljalo. Veliko ogorčenje, ki se je polastilo prebivalstva zaradi zavratnega postopanja Italije, je dobilo izraza v urnebesnih klicih: Dol z izdajci! Dol z Italijo! Ljudstvo pa je povsod varovalo dostojnost in se ni zgodilo nikakoli izgrede.

— **Manifestacije v Pragi.** Ko se je v Pragi izvedelo, da je Italija napovedala vojno, je prišlo do patriotskih manifestacij. Velika množica ljudi je šla, pojoč patriotske pesmi, na Malo stran, kjer so peli pred Radeckijevim spomeniku, pred namestništvom in kornim poveljništvom cesarskega pesem in »Die Wacht am Rhein«. Razni govorniki so imeli patriotske nagovore, ki so jih navdušeno sprejeli.

— **Odlikovanja.** Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo sta dobila nadporočnik 1. ulanskega polka Rudolf Tupaj in poročnik 17. pešpolka Herman Kralj. Signum laudis sta dobila nadporočnik 7. pešpolka Vinko Potočnik in rezervni poročnik 2. fos.-herceg. pešpolka Josip Čejnar. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 78. pešpolka Friderik Petelin. Srebrni signum laudis je dobil stotnik 97. pešpolka Josip Šem. Signum laudis je dobil stotnik 70. pešpolka Ferdinand Plebam. Železni križec 2. razreda sta dobila stotnik 1. bos.-herceg. pešpolka Karol B. izjak in nadporočnik 89. pešpolka Ivan Lušin. Signum laudis je dobil ritmister 3. orožniškega zapovedništva Julij Jagodič. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil rezervni poročnik 47. pešpolka Rudolf Lavrič.

— **Odlikovani slovenski vojak.** Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda sta dobila poročnik 26. domobr. polka Vid Jurko in četovodja 27. domobr. polka Andrej Stavdohar. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: Stefan Kušternik 151. črnovojniškega bataljona, Ivan Ogris 11. črnovoj. bataljona, narednik Jos. Pogrnčič, korporal Stefan Plečko, Ivan Goričar, Franc Vivod, Anton Polanc, Jakob Teršek, infanteristi Jurij Obrulj, Anton Strašek, Jos. Maček, Franc Kotolka in Fr. Emeršič, vsi 26. domobr. polka; četovodja Franc Zajec, korporala Ivan Miklavčič in Fr. Strojnik, poddesetnik Andrej Mihelič in Viktor Gerdešič, infanteristi Matija Maurovič, Franc Knez, Anton Bele, Franc Jarc, J. Cvar in Florian Lindič, vsi 27. domobr. polka, ter četovodja 4. črnovoj. polka Henrik Petrič. Poveljno priznanje zapovedništva balkanske armade so dobili stražmojstri Anton Novakovič, Vinko Eržen, Ivan Granič in Miha Zdovec vsi 9. orožniškega zapovedništva.

— **Vojna napoved Italije.** V nedeljo ob pol 4. popoldne je italijanski poslanik izročil avstrijskemu ministru zunanjih del vojno napoved Italije. V Ljubljani se je izvedel ta dogodek že kot po 6. uri in se je zbralo pred »Narodno tiskarno« jako mnogo občinstva. Uradni telegram je pa dospel šele pozno ponoči, vendar je »Slov. Narod« prvi prišel med občinstvo.

— **Železniški promet.** Na progah Nabrežina-Kormin in Trst-Nabrežina je ves promet ustavljen. Vlaki vozijo za zdaj do in iz Nabrežine. Ker bodo že v kratkem uvedli na progi južno od St. Petra na Krasu legitimacijsko obveznost se smejo izdajati vozni listki le do St. Petra

na Krasu. Nadalje je ustavljen tudi ves promet na progi Ljubljana glavni kolodvor. — Bujnarji in na postranskim progah. Na progi Ljubljana, glavni kolodvor — Jesenje vozijo poštne in aprovizacijski vlaki brez obveznosti imeti legitimacijo. Ravnotako pridejo na progi Zagreb-Zidani most v promet poštne in aprovizacijski vlaki. Vozni red vlakov, ki odhajajo in prihajajo v Ljubljano, glavni kolodvor — je razobešen na postaji.

— **Utesnitve glede posesti in nošenja orožja.** Deželno predsedstvo je izdalo te-le utesnitve glede nošenja orožja, oziroma glede obnega razoroženja v kronovini Kranjski, veljavne od 24. maja: Vsak posestnik kakoršnegakoli orožja in streliva je zavezan te stvari v 3 dneh po objavi tega razglašati oddati c. kr. okrajnemu glavarstvu, oziroma v mestu ljubljanskem c. kr. policijskemu ravnateljstvu v Ljubljani, ki mu izroči prejemno potrdilo o vrsti in množini oddanih predmetov. Ta zaveznost se razteza tudi na obrtnike in trgovce, ki so upravičeni orožje in strelivo izdelovati in prodajati. Od zaveznosti, oddati orožje in strelivo, so izzeti: a) Javni uradniki, ki so upravičeni nositi orožje in strelivo, a samo glede tistega orožja (streliva), ki spada k predpisani opremi ali uradni obleki. b) V izvršujoči službi stoječe zapriseženo gozdno, lovsko, ribarsko, oziroma nadzorstveno osebje, poljsko varstveno osebje, kakor tudi drugo stražno osebje glede tistega orožja (streliva), ki so ga upravičeni rabiti. c) Udje na podstavi podeljenega odobrenja ustanovljenih vojniških korov, mešanih korov, strelskih korov in stanovskih strelskih kompanij. d) Osebe, katerih oboroženje v primeru vojne je ministrstvo radi sodelovanja pri deželni brambi izjemoma dovolilo. e) Tisti, ki potrebujejo orožje in strelivo za izvršbo obrta in kupčije. Nositi orožje in strelivo pa je vendar dopuščeno samo med resnično vršno obrta in kupčije. f) Obrtniki in kupčevalci, ki so upravičeni izdelovati in prodajati orožje ali strelivo, glede one vrste in onih množin orožja in streliva, o katerih se morejo izkazati z izpričevalom, da jih morajo na poprejšnje naročilo oddati ali domači vojni upravi ali pa osebam, ki bivajo v ozemlju, za katero velja ta razglas, in ki so po predstojajočih določilih upravičena do posesti orožja in streliva. Orožje, ki ima umetniško ali zgodovinsko vrednost, se sme na posebno prošnjo pustiti v posesti njega imetnikov. Ravnotako se sme izjemoma na posebno prošnjo posameznim osebam dopustiti posest za osebno varstvo in za varstvo lastnine neobhodno potrebno orožje in strelivo. Tudi se sme osebam, ki so upravičene izdelovati in prodajati orožje (strelivo) dovoliti, da imajo zalogo orožja (streliva), toda s to omejitvijo, da smejo orožje (strelivo) oddajati samo takim osebam, ki se izkažejo, da so upravičene posedovati orožje (strelivo). Dotične prošnje je tudi v 3 dneh po objavi tega razglašati v uradnem časopisu »Laibacher Zeitung« vložiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu, oziroma v Ljubljani pri c. kr. policijskem ravnateljstvu. Ta ukaz se ne dotika po vojaških predpisih uravnave pravice, ki jo ima vojaštvo do posesti in nošenja orožja in streliva. Zaradi povrnitve oddanega orožja in streliva se pozneje izda razglas.

— **Časopis iz Italije prepovedani.** Ministrstvo notranjih del in pravosodja sta dogovorno z ministrstvi financ in trgovine z naredbom z dne 23. maja 1915. prepovedali vse v Italiji izhajajoče periodične tiskovine in zaukazali revizijo vseh od tam prihajajočih neperiodičnih tiskovin. Nadalje določa ta naredba: Neperiodične tiskovine, prihajajoče iz inozemstva, se pred izročitvijo za prevzete opravičenim strankam podvržejo politični reviziji. Revizijo na Niže avstrijsko, na Češko, na Moravsko, na Štajersko, na Kranjsko, na Primorsko in v Bukovino došli pošiljatev pristojni policijskim ravnateljstvu na Dunaju oziroma v Pragi, v Brnu, v Gradcu, v Ljubljani, v Trstu in v Črnovcih, revizija za Galicijo namenjenih pošiljatev pa policijskemu ravnateljstvu v Krakovu. Za druge dežele pristojna revizija prezidijem političnih deželnih oblastev.

— **Izkaznice za vojno prodajalno.** Stranke, ki so se svoj čas vpisale v vojno prodajalno in ki ne dobijo do vstetega petka, 28. t. m., svoje izkaznice na dom, naj se oglašijo osebno na magistratu v mestni posvetovalnici. Novih priglaskov se ne sprejema več.

— **Izšel je seznam izgub št. 182.** — **Nevarno je zbolel na vnetju slepiča g. Josip Frandolič,** davčni upravitelj v Kobaridu. Nahaja se v ljubljanski deželni bolnišnici.

— **Umrli.** Na Vrhniki je umrl gosp. Anton Bučar, trgovec in posest-

nik. — V Trbovljah je umrla gospica Milka Sušnik v starosti 21 let. Cenjenim rodbinom iskreno sožalje! **Prva goba (jurček) na trgu.** V soboto je bila na trgu prva letošnja goba (jurček). Prodana je bila za 40 v.

— **Iz poštne službe.** Poštni asistent Karel Očko je bil na lastno prošnjo prestavljen iz Judenburga v Celje.

— **Iz Brežic.** Okrajno glavarstvo je odredilo, da smejo le tisti trgovci z živino izvažati iz okr. glavarstva Brežice živino, kateri se izkažejo s posebno legitimacijo brežiškega glavarstva ali kake vojaške oblasti.

— **Iz Loke pri Zid. mostu.** Na severnem bojišču je bil ranjen praporščak g. Stanko Jurko, sin razbojskega šolskega vodja g. Bl. Jurka. Leži v neki dunajski bolnišnici.

— **Pred izjemnim sodiščem v Celju** se je vršila 22. t. m. razprava proti g. Ivanu Verdniku, veleposelniku in trgovcu iz Može ob Dravi pri Slov. Gradcu in sicer po §§ 64. in 305. k. z. Predsedoval je sodni nadsvetnik Venedikter, votantje so bili Matzl, Roiz, Segadin in dr. Egersdorfer. Obtoženec, ki ga je zagovarjal celjski odvetnik dr. Hrašovec, je bil oproščen.

— **Hrvatski minister grof Pejačević** je v francoskem vjetništvu. Nahajal se je začetkom vojne v nekem francoskem kopališču in bil seveda prijatelj interniran. Citati je bilo o tem vsakovrstne grozote. Zdaj je ameriški konzulat na podlagi poizvedb ameriškega poslanika v Parizu sporočil zagrebški trgovski zbornici, da je grof Pejačević prvi čas vojne interniran v nekem hotelu v Vichyju, potem v Grand hotelu v Carnaeu, sedaj pa se nahaja na lastno željo v privatni kliniki v Orleansu.

— **Knežinja »Monte Cabello«**, v 4 dejanjih, je najboljša drama iz družbe. Film se odlikuje po svoji lepi igralski in okusni opremi in insceniranju. Ta učinkovitost je od danes do četrtega v kino »Ideal«. Zadnja predstava ob ugodnem vremenu na vrtu.

— **Prva goba na trgu.** V soboto bile na trgu prve letošnje kumare. Prodajali so jih po 1 K. Novina se tedaj vedno bolj bliža. Češnje, grah, krompir, kumare in gobe.

— **Tatvina.** V nedeljo je bila na glavnem kolodvoru begunki Jožefi Schmuckovi iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imela 12 K denarja. Tat je neznan.

— **Izgubila se je** v nedeljo iz Podtaka v Ljubljano srebrna damska ura v usnjati zaplestnici. Ker je za lastniško spominske vrednosti, se prosi najditelja, da jo vrne proti nagradi v trafiko ge. Štrkovič. Dunajska cesta št. 9.

— **Izgubila se je** pasja ovratnica z znakom št. 610. Pošteni najditelj naj jo odda Pod Trančo št. 2./III.

— **Ušel je kanarček,** kdor ga je vjel, se prosi, naj ga odda na Rimski cesti št. 12./I. nad.

Razne stvari.

— **Trije čudni poslušalci.** Pri zadnji vojni seji italijanskega parlamenta so vzbujali trije poslušalci posebno pozornost za vojno proti Avstriji gorečih italijanskih deputatov. Sedeli so v posebnih loži. Bili so člani avstrijskega državnega zbora — gospodje Pitacco, Hortis in Batisti. (»Zeit.«)

— **Angleško ženstvo.** Število žen in deklet, ki so se prijavile, da hočejo stopiti začasno na mesta moških, ki gredo v vojno, znaša sedaj 120.000. Od teh se je prijavilo 20 tisoč za izdelovanje municije, 9000 za administrativne urade in 17.000 za poljedelska dela. Več žen in deklet se je prijavilo tudi za vojaško službo. Največ se jih je prijavilo v Londonu, Bristolu, Brightonu, Birminghamu in Manchesteru.

— **Usoda nemške hospitalske ladje »Ophelia«.** Angleško sodišče za razsojevanje pomorskega plena je razsodilo o nemški hospitalski ladji »Ophelia«. Sodišče je označilo ladjo kot pomorski plen, ker ni bila niti zgrajena kot hospitalska ladja, niti je niso kot tako vporabljali, marveč je služila vojaškim svrham. — K temu se od pristojne strani poroča ter obenem ponavlja znano dejansko stanje: Angleška vlada je izročila »Ophelio«, mesto da bi jo izpustila, sodišču za razsojevanje o pomorskem plenu z utemeljitvijo, da je služila vojaškim svrham. »Ophelia« je bila opremljena kot lazaretna ladja. Popolnoma samoobsebi je razumljivo, da ladje niso nikdar drugače vporabljali, nego kakor predpisuje haška konferenca za lazaretne ladje.

— **Železniška nesreča.** Reuterjev urad poroča iz Londona: Železniška nesreča v Carlisleu je bila ena največjih, ki se je kdaj pripetila v Angliji. Na kolodvoru so hoteli ravno spraviti neki lokalni vlak na postranski tir, ko se je neki vojaški vlak s 490 častniki in moštvom pripeljal na postajo. Oba vlaka sta z

veliko silo trčila. Pozneje je zavozil v oba vlaka še ekspresni vlak London - Glasgow, nakar so se takoj vozovi vneli. Nesreča se je zgodila ob 7. zjutraj. Prizori, ki so se tu odigravali, so bili strašni. Nesreča se je povečala še vsled tega, ker so pri ponesrečenih vojakihs vsled ognja eksplodirale patrone. Ker se je bil požar razširil, je bila tudi nevarnost, da bodo v zadnjem delu vlaka se nahajajoči municijski zaboji eksplodirali. Do sedaj so izpod porušenih vlakov potegnili 73 mrtvih.

— **Caruso o D' Anunziu.** »Täglich Rundschau« priobčuje pismo, ki ga je pisal Caruso na nekega prijatelja — Nemca. Tu se bere: »Ne verjamem, da se je D' Anunzio iz gole vroče ljubezni do domovine postavil na čelo vojnih hujskačev. Tu so bili odločilni pač drugi vzroki. Rabil je reklame, mnogo reklame. D' Anunzio berejo v Franciji bolj nego pa v Italiji. Tudi ga kupujejo bolj nego v Italiji, kajti Italijani ne kupujejo radi knjig. Francija pa kupuje mnogo D' Anunzija bolj reprezentirajo okus Parizanov, kakor pa okus Italijanov. Dvomim o tem, da bi se bil dal Caruducci v take svrhe porabiti. A D' Anunzio? — On spada k onemu malo spoštovanemu delu človeštva, ki nima ničesar več izgubiti. On je literaričen condottiere! — Mislim da bi malo manj udrihal po Nemcih, če bi imel malo manj upnikov! Jaz kar najbolje obžalujem to gonjo proti Nemcem v moji domovini. Če bi ljudje malo bolj poznali svet, bi bilo kaj takega nemogoče, kajti kdor pozna Nemčijo in Nemce, ta nima vzroka za sovraštvo!«

— **Onorevole Giolitti.** Več kakor teden dni je nemško časopisje na vse načine povzdigovalo nekdanjega italijanskega ministrskega predsednika Giolittija, pripisujoč mu, da se je z vsem svojim vplivom upr. nameravani vojni, a je podlegel sili ulice in agitacije. Citati smo ta razmotrivanja z zanimanjem, a verjeli jim nismo, kajti v spominu so nam bile besede, ki jih je znani italijanski poslanec Colajanni, res pošten in zapunja vreden mož, zapisal v svoji knjigi »Bauche e Parlamento«, še v času, ko je bil Giolitti ministrski predsednik. Colajanni pravi: »Giolitti je kot državnik eden najbolj nepoštenih ministrov, kar jih je Italija kdaj imela, on prekaša še Roberta Walpolea, a samo v slabem oziru. kajti veliki angleški minister je imel tudi svoje dobre lastnosti, ki italijanskemu predsedniku popolnoma manjkajo; s krvavečim srcem gledam, kako spravlja ta nevedni in podli Guizot Italijo in njene Institucije na rob prepada«. Colajanni je to svojo sodbo podprl z dokazi in Giolitti se nikoli ni upal ugovarjati izrečenim obdolžitvam. Kaka je resnična vloga, ki jo je igral Giolitti v sedanji krizi, nismo v stanu presoditi. Zanimivo pa je, da listi, ki so pred nekaj dnevi še toliko upanj naslanjali na Giolittija, sedaj poročajo, da je Giolitti upravljal Salandrove posle, kar pomeni, da je bilo torej njegovo nastopanje za mir le politična komedija.

Najnovejša poročila.

Dobave za vojsko.

Dunaj, 23. maja. (Kor. urad.) Vojno ministrstvo je že pozno jeseni 1914 odredilo kakor je bilo razglašeno v dnevnikih 28. novembra 1914., da je povodom bodoče oddaje večjih dobav za vojsko firmam in obratom v državnem zboru zastopanih kraljevstev in kronovin naložilo ofertom obvezno dolžnost, da vzdrže številno stanje svojih privatnih nastavlencev in da tudi ne zmanjšajo njih prejemkov, sicer se izključijo od nadaljnjih dobav ter se jim lahko stornirajo že oddana naročila. V zadnjih mesecih je bilo sedaj slišati iz krogov privatnih nastavlencev pogosto pritožbe, da nekatere odlične firme, ki so posredno ali neposredno udeležene pri

kritju potrebščin vojne uprave, omejenjene odredbe ne izpolnjujejo, kakor bi bilo treba in da so reducirale številno stanje ali plačo svojih nastavlencev, kar je označiti pod danimi razmerami kot kršenje elementarnih socialnih dolžnosti. Po naročilu ministrstva notranjih zadev so dobile vse politične okrajne oblasti naročilo, da delujejo skupaj z vsemi drugimi sicer v poštev prihajajočimi organi z vso energijo na to, da se omejenjena odredba vojnega ministrstva natančno izpolnjuje, pri čemer morajo v slučaju brezuspešnosti politične okr. oblasti vzeti na znanje pritožbe prizadetih privatnih nastavlencev ter po preiskavi dejanskega stanja predložiti ministrstvu za notranje zadeve, da stori potrebne nadaljnje korake.

Oklic

predsedništva deželnega pomožnega društva Rdečega križa.

Nezvestoba Italije nam je naložila še eno novo vojno. Nov močan nasprotnik se je s tem pridružil množici sovražnikov, ki hoče omajati stebre častite države Habsburžanov. Junaški sinovi Avstrije bodo z veseljem in zaničevanjem smrti začeli boj proti nezvestemu nekdanjemu zavezniku v zavesti, da je ta boj najbolj pravičen, kar jih je kdaj videl svet. Mnogo junaških bojevnikov bo zopet krvavelo za veličino in čast naše ljube domovine.

Mi pa, ki nam ni prisojeno vihteti meča, imamo neodvnljivo dolžnost, po možnosti pripomoči, da se zacelijo rane in bolečine naših junakov.

Vsled tega se obrača predsedništvo Deželnega in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa v Ljubljani na vse prebivalstvo Kranjske, ki je podalo že toliko dokazov svoje požrtvornosti, naj ponovno skrbi za to, da se olajša usoda naših ranjenih junakov. Vsak naj pošlje, kar more pogrešati. Posebno dobrodošlo so rjuhe, srajce, spodnje hlače, nogavice in razna okrepčila. Darovi naj se oddajajo v skladišču Deželnega in gospejnega pomožnega društva, Cesarja Franca Jožefa zavetišče, Stara pot št. 3.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. maja: Marija Kepec, zidarjeva vdova - hiralka, 82 let, Radeckega cesta 9.

Dne 21. maja: Panteleon Rebrlyk, topničar 6. trdnjasko topniškega bataljona, v rezervni vojaški bolnici.

Dne 22. maja: tMarijana Keber, mestna uboga, 80 let, Japljeva ulica št. 2.

Dne 23. maja: Helena Colnar, delavka tobačne tovarne v pok., 83 let, Kolezijska ulica 14. — Alojzija Dobravec, rejenka, 8 mesecev, Streliška ulica 15. — Fran Mirti, sin skladiškega delavca, 3 mesece in pol, Vodovodna cesta 201. — Matija Kunčič, čevljar, 67 let, Kolezijska ulica 20.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ženitev.

Udovec, Slovenec, srednje starosti, brez otrok, rim.-katoličan, s premoženjem 40.000 kron, iščem za soprogo dekle starejših let ali udovo brez otrok s premoženjem 12.000 do 16.000 kron v gotovini.

Samo resne ponudbe na Ignac Hrn, Reka, via Porta št. 3, 3. nadstropje.

1299

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oziroma oče, stari oče, brat in stric, gospod

Anton Bučar

trgovec in posestnik

danes, dne 24. maja v 64. letu, po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, premiril.

Pogreb bo v torek, dne 25. maja ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu v Ljubljani.

NA VRHNIKI, dne 24. maja 1915.

Marija Bučar roj. Gollob, soproga, Marica Kette roj. Bučar, Mina, hčeri, Nimica Kette, vnukinja.

1 steklenica 2 kroni.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 60,780.726-18. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,935.304-25. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lasni bančni hiši v Gosposki ulici števil. 12. Generalko zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskrenoljubljena hčerka, oziroma sestra, gospodična

Milka Sušnik

dne 24. t. m. ob 1/27. uri zvečer po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v starosti 21. let mirno preminula.

Pogreb nepozabne ranjke se vrši jutri v sredo, dne 26. t. m. popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče v Trbovljah. Bodi ji blag spomin!

Trbovlje, 25. maja 1915.

Fran in Marija Sušnik, starši. Fran, Frider, brata. Mici, Kristina, sestre.

1298

Brez posebnega naznanila.

Za begunce.

V najem se odda cela hiša brez opreme

v Kamniku.

1300

Vpraša se pri Franc Stupica, trgovina z železnico v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1, ali pri g. Anton Fiere, vrtnar v Kamniku.

Zaradi nesklepčnosti zadnjega občnega zbora se vrši v smislu § 35 zadr. pravil

občni zbor

Posojilnice v Brežicah registrirane zadruge z neomej. zavezo v sredo dne 2. junija 1915 ob 8. uri zvečer v zadr. pisarni.

DNEVNI RED.

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1914.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev načelstva.
7. Volitev nadzorstva.
8. Slučajnosti.

1297

Načelstvo.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 282

v hotelu „pri Maliču“

(1. nadstropje)

(nasproti glavne pošte)

:: se priporoča ::

Zaloga angleškega blaga.

Deželno gledališče.

Kino Central

Ljubljana. — Telefon št. 231.

SPORED

za torek 25., sredo 26., četrtek 27.

1. V snegu in ledu. Nar. posnetek.
2. Vojno tedensko poročilo. Mes. strov točen.
3. Obstreljevanje in požar v Sebastopolu. Aktualno iz rusko-turške vojne.
4. Večje sreče. Pretresljiva drama. — Samo zvečer.
5. Palčki. Komično.
6. Tovariši iz mladosti. Senzacijska drama v 2 delih.
7. 3 x 2 = 8. Komično.

Za mladino primerno. Cene navadne.

Predstave vsak dan ob 4., pol 6., 7. in pol 9.

Hotelski sluga

Lohndiener)

ojašine prost, ako mogoče zmožen tega posla in nemščine se išče.

Hotel pri Maliču, Ljubljana.

1260

Mlad, spreten korespondent

ki je obenem tudi izurjen knjigovodja ter veš vseh kontorskih opravil, išče stalno mesto. Nastopi lahko takoj ozir. po dogovoru. — Cenjene ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod „Trajne 1290“.

1290

Preselitev!

Ivana Schiller naznanja cenj. damam tu in na deželi preselitev svojega modnega salona na Kongresni trg št. 6

ter se tem polom najudaneje priporoča za nadaljno naklonjenost.

1672

Z odličnim spoštovanjem

Ivana Schiller.

Zahvala.

Za tako obilne dokaze odkritosrčnega sočutja povodom smrti mojega nepozabnega, iskrenoljubljenega sina, gospoda

Josipa Poklukar

posestnika in solastnika tiskarne in litografije,

kakor tudi za krasne poklonjene vence ter za mnogoštevilno spremstvo izrekam tem potom mojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujem prečastiti duhovščini, gospodu županu dr. Ivan Tavčarju z gospo soprogo, sl. društvu lastnikov tiskarn, sl. gasilnemu društvu Vič za častno spremstvo in poklonjene vence.

Sv. maše zadušnice v stolni cerkvi v Ljubljani, v župni cerkvi na Viču in na Dobravi se bodo v istih cerkvah oznanile.

V Ljubljani, dne 22. maja 1915.

Aleksandrina Poklukar roj. Blaznik.

mat.

1295

Ceno se prodaja stroj za sladoled

z ledno omaro.

1267

Več pove Brandt, Sp. Šiška.

Sprejme se takoj brivski pomočnik.

ALBERT DERGANČ,

1292

Dunajska cesta, Ljubljana.

Poletno stanovanje.

V gradiču „Brinje“ v bližini železn. postaje Grosuplje, je oddati za takoj ali pozneje dvojje lepih poletnih stanovanj, obstoječih iz 2 ozi. 3 meblovanih sob in kuhinje. V porabo je lep, velik senčnat vrt. Lega krasna. Vodovod z izborno pitno vodo. V neposredni bližini lep senčnat gozd in potok za kopanje.

Pojasnila daje lastnik: gosp. Ign. Valentincič v Ljubljani, Dunajska cesta št. 29.

1258

Starejša prodajalka

špicerijske stroke, zmožna obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme v nekem trgu na Spodnjem Stajerskem. Nemško pisane ponudbe pod „Spodnje Stajersko“ na upravn. »Slov. Naroda«.

1196

Poceni! Poceni!

Dokler traja zaloga, oddajam še

lepe slanike

po K 11— za 100 kmd. Dalje oddajam, dokler zaloga traja

surovo maslo

v zabojih à 30 kg à K 4— za kg. Dalje imam na zalogi precej SARDIN, ter naj se kupci obrnejo na trdnico

A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

1228

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Največja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se solidna trdka

modni salon

specialno damskih in otroških slamnikov ter svilenih čepic v najnovejših oblikah.

MARIJA GÖTZL, Židovska ulica števil. 8.

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

533

Popravi slavniki se lahko sprejmejo.